

Bíbor-fa Bt., Bors Zoltán e.v., Castrum Sec Kft.,
Egyházmegyei Projektiroda, Függönyözön,
Hersits László e.v., Martinus Dóm Mérnöki
Iroda - Egyházmegyei építéskivitelező-brigád,
Mucza Béla e.v., Papp & Pezenhófer Kft., Pol-
gár Zoltán & Varga Ákos e.v., Product Kft., Siba
Hungária Biztonsági és Szolgáltató Kft.

Simon Katalin

Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtár

A könyvtár weboldala:

<http://www.konyvtar.martinus.hu/>

Képek: Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtár

KIÁLLÍTÁSOK A PIARISTA KÖZPONTI KÖNYVTÁRBAN

1848 A PIARISTÁK TÜKRÉBEN – TÉRKÉPKIÁLLÍTÁS KINCSEINKBŐL

A Piarista Központi Könyvtárban számos Aritkaságot őrzünk, kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy ezeket minél sokrétűbben megismertethessük a közönséggel, különös tekintettel a Piarista Gimnázium diákságára. Idén tavasszal két kiállítást szerveztünk: egyet 1848/1849 emlékére és egy térkéпкиállítást. A kiállításokat tárlatvezetés mellett rendhagyó történelemóra, múzeumpedagógiai órák keretében is bemutattuk.

Az 1848-as kiállítás ötletét az adta, hogy a folyóiratok feldolgozása során mi magunk is nagy érdeklődéssel olvastuk a korabeli eseményekről szóló tudósításokat. A folyóiratok sokfélesége (*Pesti Hírlap, Kossuth Hírlapja, Világ, Budapesti Híradó, Nemzeti, Religio, Történelmi Lapok, Munkások Újsága, Életrépek*) nemcsak az eltérő politikai nézetek, a Habsburg-pártiak, konzervatívok, liberálisok, radikálisok bemutatására volt alkalmas, de általuk bepillantást nyerhettünk a korszak mindennapjaiba is: egy újságban jól megfért egymás mellett az áprilisi törvények elfogadásáról szóló beszámoló és a párizsi selyem reklámja.

A kiállítás rendezésével a célunk az volt, hogy az eseményeket egy piarista diák szemével tekintsük át. A kiállítás első részében korabeli

népszerű olvasmányokat (pl. Petőfi első kiadású művei), valamint 1848-ról szóló műveket mutatunk be. Felvillantottuk a kávéházak hangulatát is. A piarista öregdiákok közül többen kiemelt szerepet játszottak az 1848-as eseményekben (Kossuth Lajos, Vasvári Pál, Klapka György, Perczel Mór stb.), iskolai értesítőjüket nagy kíváncsisággal nézték végig a mai piarista diákok. Erdősi Imre és Horváth Pius portréját mutattuk be a piarista tábori lelkészek közül. Az 1848-as törvények közül a piaristákat különösen érintette a tanügyi reform, melyben a szakrendszerű oktatás bevezetésére tettek kísérletet, a téma körüli vitát korabeli újságok jól tükrözték. A Piarista

Múzeum tárgyakkal is színesítette kiállításunkat. Korabeli pénzek, utalványok közül a legnagyobb érdeklődést a kémpénzek kapták, azaz a belül üreges, szétcsavarható 3 krajcárosok, melyek üzenet vagy nagyobb értékű aranydukát szállítására voltak alkalmasak.

A térkéпкиállításban ízelítőt mutattunk be a könyvtár gazdag térképgyűjteményéből, térképeink a földrajzi felfedezések korának, az 1500-as évek geográfiai szakkönyveitől és az első nyomtatott térképgyűjteményeitől a 20. század elejének térképeiig mutatták be a térképészet fejlődését.

Az 1500-as években megjelent geográfiai érdeklődés az ókori geográfusok műveinek (Ptolemaiosz, Strabón) újradolgozásához vezetett, melyek a baseli Heinrich Petri nyomdájából kerültek ki, számos térképmetszettel illusztrálva. A reneszánsz nagy geográfusai közül Petrus Apianus világegyetemet tárgyaló művét, valamint Sebastian Münster *Cosmographia* című művét állítottuk ki, melyben az általa ismert földrészeket mutatta be. A legnagyobb érdeklődést Jan Huygen van Linschotten indiai és afrikai utazásokról szóló műve kapta, melyben az ott élőket hétköznapi helyzetekben ábrázolták. A 16-17. század nagy térképmetszőinek, Abraham Ortelius, Gerardus Mercator és Willem Blaeu térképeit is kiállítottuk. Számos Magyarországot ábrázoló régi térképet is igyekeztünk bemutatni: a hazánkról ismert, 2. legkorábbi, Wolfgang Lazius által szerkesztett térkép mellett Görög Demeter, Karacs Ferenc, Lipszky János térképeit mutattuk be, de a Baradla-barlang, a dunai folyamszabályozás térképe is számos érdekességet tartogatott a látogatók számára. Az egyházi térképek közül a Kapisztrán Szent János Ferences Rendtartománynak a rendházak rajzait is bemutató, 19. század eleji térképét és az esztergomi érsekség korai térképeit állítottuk ki. A térkéпкиállítás az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszékének tanárai is megtekintették.

Baranya Péter
Piarista Központi Könyvtár

